Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

34 262

Wijziging van de Handelsregisterwet 2007, het Burgerlijk Wetboek en de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen in verband met deponering van bescheiden in het handelsregister langs elektronische weg

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING[1]

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt/uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat (artikel 26, vijfde lid, van de Wet op de Raad van State)

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Rechtspersonen waarop Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) van toepassing is, zijn verplicht te voldoen aan wettelijke voorschriften inzake het opmaken, vaststellen en openbaar maken van de jaarrekening, het jaarverslag en de overige hieraan toe te voegen gegevens (hierna wordt voornamelijk enkel gesproken over de jaarrekening, waaronder ook het jaarverslag en de overige daaraan toe te voegen gegevens kunnen vallen). Doorgaans betreft het rechtspersonen met een onderneming. De jaarrekening biedt een cijfermatig inzicht in de financiële toestand van een rechtspersoon, terwijl in het jaarverslag het bestuur verslag doet over de gang van zaken in de onderneming. De rechtspersonen die verplicht zijn een jaarrekening op te stellen met inachtneming van Titel 9 zijn verplicht die jaarlijks bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel te deponeren (artikel 2:394, eerste lid, van het BW). In totaal gaat het om circa 820.000 deponeringsplichtige rechtspersonen.

In een tijd waarin bedrijfsadministraties steeds meer gebruik maken van elektronische boekhoudsystemen, mag van die bedrijven ook worden verlangd dat zij de jaarrekening langs elektronische weg naar de Kamer van Koophandel verzenden. Gegevens kunnen tegenwoordig elektronisch worden bewerkt op zodanige wijze dat met dezelfde gegevens automatisch verschillende soorten rapportages kunnen worden samengesteld en verzonden die ieder een ander doel dienen. Het gaat vaak om hergebruik van dezelfde financiële gegevens, zoals voor belastingaangiftes, jaarrekeningen, statistieken en in privaatrechtelijke verhoudingen voor bijvoorbeeld kredietrapportages. Ondernemersorganisaties hechten ook sterk aan het principe van verplichte deponering van de jaarrekening in een gestructureerd elektronisch formaat. Teneinde de voordelen van deze

[1] De oorspronkelijke tekst van het voorstel van wet en van de memorie van toelichting zoals voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State is ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

kst-34262-3
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

wijze van aanlevering zoveel mogelijk te benutten, is het overheidsbeleid om voor massale, jaarlijks terugkerende processen toe te werken naar breed gebruik van een uniforme standaard: Standard Business Reporting (hierna: SBR). Dit is een methodiek die gebruik maakt van open standaarden op basis waarvan leveranciers van softwarepakketten hun producten kunnen aanbieden. Voor verschillende fiscale informatie-stromen geldt reeds dat ondernemingen uitsluitend nog elektronisch via SBR aangifte kunnen doen. Voor rechtspersonen in de zin van artikel 2:396, eerste lid, van het BW is het mogelijk de jaarrekening bij het handelsregister met SBR te deponeren. Ook op andere terreinen zijn er plannen die leiden tot uitbreiding van het gebruik van SBR, zoals in de verantwoordingsketen voor het onderwijs.

Voor het deponeren van de jaarrekening in het handelsregister geldt op grond van de Handelsregisterwet 2007 thans het beginsel van neven-schikking. Dit betekent dat voor de deponering van een jaarrekening de keuze bestaat uit gebruik van de papieren weg of van de opengestelde elektronische weg. Boek 2 van het BW gaat voor het deponeren van de jaarrekening in belangrijke mate nog van de papieren jaarrekening uit. Het wetsvoorstel heeft tot doel dat dit uitgangspunt voor de jaarrekening (in de hiervoor bedoelde ruime zin op te vatten), en in de verdere toekomst wellicht ook voor eventueel daaraan verwante bescheiden, zoals een verklaring als bedoeld in artikel 2:396, negende lid, onderdeel b (zoals voor stamrecht-bv's), van het BW wordt vervangen door deponering uitsluitend langs elektronische weg op een bij algemene maatregel van bestuur voorgeschreven wijze.

Deze memorie van toelichting wordt getekend mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie.

2. Ontwikkelingen elektronisch deponeren jaarrekening

Elk jaar zijn ondernemingen tijd en geld kwijt aan het samenstellen en deponeren van de jaarrekening in het handelsregister. De onderneming legt gegevens vast in een papieren of digitale bedrijfsadministratie. Vervolgens stelt de onderneming, op basis van die gegevens, elk jaar een jaarrekening op. In de meeste gevallen besteedt de onderneming deze taak uit en schakelt hij hiertoe een intermediair, bijvoorbeeld een accountant, in. Er zijn tijd en kosten gemoeid met het opstellen en controleren van de jaarrekening en met het scannen, printen en versturen van al het papierwerk door de onderneming of door haar intermediair. Maar ook de Kamer van Koophandel wordt jaarlijks met (hoge) verwer-kingskosten geconfronteerd: bescheiden die bij de Kamer van Koophandel via verschillende kanalen en in verschillende vormen binnenkomen, worden ontvangen, gescand, verwerkt in de interne systemen en openbaar gemaakt.

Om de regeldruk te verminderen, wil het kabinet de elektronische dienstverlening van de overheid verbeteren. In dat verband is door de Commissie Regeldruk Bedrijven en door het SBR Beraad, waarin private en publieke partijen zoals de Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants, XBRL-Nederland, de Nederlandse Orde van Administratie- en Belastingdeskundigen en ook VNO-NCW en MKB-Nederland vertegen-woordigd zijn, reeds in 2011 gepleit voor bevordering van digitalisering van rapportagestromen aan de overheid door middel van het ontwikkelen en toepassen van SBR.

SBR is een methode voor het samenstellen en aanleveren van financiële berichten. De kern van SBR is dat de gegevens in de bedrijfsadministratie zodanig worden gelabeld, dat op eenvoudige wijze verschillende

(financiële) verantwoordingen elektronisch kunnen worden samengesteld en aangeleverd. Dat is mogelijk doordat partijen, zoals overheid, accountants, boekhouders, softwareleveranciers en banken een gegevens-woordenboek hebben gemaakt (de Nederlandse Taxonomie), met definities van gegevens die nodig zijn voor het samenstellen van rapportages gebaseerd op wetten en regels voor jaarrekeningen, belastingaangiften en statistiekverplichtingen.
Er wordt gebruik gemaakt van gestandaardiseerde begrippen, in de vorm van de Nederlandse Taxonomie, gebaseerd op eXtensible Business Reporting Language, oftewel XBRL, een gemeenschappelijke taal voor het definiëren van begrippen. Daardoor kunnen verschillende partijen zowel financiële als niet-financiële gegevens uit hun boekhoudsoftware direct gebruiken voor interne- en externe rapportages en kunnen de uitvragende overheidsorganisaties deze geautomatiseerd lezen en verwerken. SBR biedt daarnaast één digitale beveiligde verbinding met die overheidsorganisaties.

De gebruiker van de taxonomie mag erop vertrouwen dat de taxonomie een naar de stand van de wet- en regelgeving juiste en volledige set van begrippen bevat. De ontwikkeling van de taxonomie voor de jaarverslaggeving kent een vaste jaarlijkse cyclus, met controle op inhoudelijke en technische kwaliteit, consultatie van de markt en publicatie. In dat kader verricht de Raad voor de Jaarverslaggeving jaarlijks specifiek overeengekomen werkzaamheden gericht op de geschiktheid van de Nederlandse Taxonomie voor het deponeren van de jaarrekeningen die zijn opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening en de normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd. Eventuele onjuistheden, onduidelijkheden, inconsistenties of omissies die als onderdeel van dit proces naar voren komen, worden door de Raad in de vorm van aanbevelingen gerapporteerd aan de desbetreffende NT-partner (de Kamer van Koophandel), die verantwoordelijk is voor correctie en vervolmaking van de Nederlandse Taxonomie.

Sinds 2007 kunnen kleine ondernemingen in de zin van artikel 2:396, eerste lid, van het BW op basis van gestandaardiseerde gegevens via SBR de jaarrekening elektronisch deponeren. Na ontvangst van de jaarrekening, draagt de Kamer van Koophandel zorg voor publicatie daarvan in het handelsregister. Sinds 31 maart 2014 stelt de Kamer van Koophandel voorts de online service «Zelf deponeren jaarrekening» ter beschikking. Kleine rechtspersonen kunnen via deze webvoorziening jaarrekeninggegevens invoeren en vervolgens elektronisch deponeren bij de Kamer van Koophandel. De online service zorgt voor verdere verwerking via SBR. In 2013 werd circa 4% van alle jaarrekeningen via SBR gedeponeerd in het handelsregister, in 2014 circa 12% (10% via SBR-software en 2% via de online service). De Kamer van Koophandel heeft diverse informatiebijeenkomsten georganiseerd om de ondernemer te informeren over het elektronisch deponeren via SBR en de online service. Tot slot is op de website van de Kamer van Koophandel (www.kvk.nl/inschrijven-en-wijzigen/deponeren/) en van het SBR-programma (www.sbr-nl.nl) informatie hierover beschikbaar. Ook marktpartijen ondernemen activiteiten om deponering van de jaarrekening via SBR mogelijk te maken.

3. Juridische aspecten van de elektronische deponering van de jaarrekening

De jaarrekening moet openbaar gemaakt worden ingevolge de Richtlijn 2013/34/EU van het Europees parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële

overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen (PbEU 2013, L 182), uitgewerkt in artikel 2:394 van het BW. De wijze waarop dit moet gebeuren, is neergelegd in de Richtlijn 2009/101/EG van het Europees parlement en de Raad van 16 september 2009 strekkende tot het coördineren van de waarborgen, welke in de lidstaten worden verlangd van de vennootschappen in de zin van de tweede alinea van artikel 48 van het Verdrag, om de belangen te beschermen zowel van de deelnemers in deze vennootschappen als van derden, zulks teneinde die waarborgen gelijkwaardig te maken (PbEU 2009, L 258). In deze laatste richtlijn is uitdrukkelijk voorzien in indiening van stukken «langs elektronische weg». Volgens artikel 3, derde lid, tweede alinea, van die richtlijn kunnen lidstaten vennootschappen ertoe verplichten gegevens langs elektronische weg in te dienen. Onder de zinsnede «langs elektronische weg» wordt verstaan dat gegevens «via elektronische apparatuur voor de verwerking (met inbegrip van digitale compressie) en de opslag van gegevens en geheel via draden, radio, optische middelen of andere elektromagnetische middelen op de door de lidstaten bepaalde wijze worden verzonden, doorgeleid en ontvangen», aldus artikel 3, tweede lid. De wijze van deponering van de jaarrekening met behulp van SBR voldoet aan deze omschrijving.

De via SBR gedeponeerde jaarrekening moet voor derden leesbaar zijn. Volgens artikel 3, vierde lid, van laatstgenoemde Europese richtlijn moeten zowel op papier als langs elektronische weg afschriften van de jaarrekening uit het handelsregister verkregen kunnen worden. Alle via SBR gedeponeerde jaarrekeningen (in XBRL-formaat) worden door de Kamer van Koophandel «gerenderd», dat wil zeggen voor mensen leesbaar gemaakt in een digitale afbeelding. Bij raadpleging of opvraging van de jaarrekening uit het handelsregister kan gekozen worden voor de SBR-jaarrekening (in XBRL-formaat) en voor de gerenderde versie. Beide versies zijn opgenomen in het handelsregister. Deze constructie bevordert de transparantie.

De ondernemer zal bij gebruik van SBR-software vóór verzending de gegevens moeten controleren die hij naar de Kamer van Koophandel toezendt. Ook bij deponering door middel van de online service, is altijd vóór verzending naar de Kamer van Koophandel zichtbaar welke gegevens in het handelsregister zullen worden opgenomen. Dit is nodig, omdat de rechtspersoon verantwoordelijk is en blijft voor het indienen van een jaarrekening die voldoet aan de wet en die een zodanig inzicht geeft dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent de financiële positie van de rechtspersoon (artikel 2:362 van het BW).
Het gevolg van dit wetsvoorstel en de op basis hiervan op te stellen algemene maatregel van bestuur is dat SBR in beginsel voortaan het enige kanaal zal zijn om de jaarrekening te deponeren bij de Kamer van Koophandel. Hieronder worden in paragraaf 5.3 enkele uitzonderingen toegelicht. De SBR-jaarrekening kan ook de basis zijn voor vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering (artikelen 2:101 en 2:210 van het BW) en voor het onderzoek daarnaar door de accountant (artikel 2:393 van het BW).

4. Voordelen van elektronisch gestandaardiseerde deponering

De voordelen van het elektronisch gestandaardiseerd deponeren van de jaarrekening zijn onder meer de volgende.

Door bij het opstellen van de jaarrekening in de eigen boekhouding gebruik te maken van SBR-standaarden, kunnen gegevens uit die boekhouding door de ondernemer straks ook worden gebruikt voor andere applicaties en voor (toekomstige) andere uitvragende partijen.

Verantwoordingsrapportages hoeven dan niet langer in verschillende formaten op verschillende manieren bij de verschillende overheidspartijen te worden aangeleverd. Dit is voor alle partijen efficiënter. De ondernemer kan de gegevens eenvoudig hergebruiken. De gegevenshuishouding van de ondernemer sluit ook beter aan op rapportagevereisten van andere partijen, zoals banken en intermediairs. De dienstverlening van die partijen aan ondernemers kan daardoor verbeterd worden, bijvoorbeeld doordat processen en systemen van intermediairs nog beter aansluiten op de administratieve systemen van hun klanten. Bovendien kunnen intermediairs beter inspelen op de behoefte van de ondernemer. Ook zijn er hierdoor kostenvoordelen te realiseren.

De benodigde gegevens hoeven niet meer diverse malen ingevoerd te worden en de bescheiden hoeven niet meer gekopieerd en via e-mail of post verzonden te worden. De gegevens kunnen direct vanuit de eigen administratie samengevoegd en verzonden worden. Een ondernemer kan hierdoor eenvoudiger en tijdig aan zijn verplichtingen voldoen. Bovendien neemt de kwaliteit van de rapportages, zoals de jaarrekening, toe, omdat er minder risico is op fouten bij het overnemen van cijfers uit de administratie in de jaarrekening. De kwaliteit van die in het handelsregister gedeponeerde bescheiden neemt hierdoor eveneens toe. Gebruikers van het handelsregister, denk aan investeerders, afnemers, leveranciers en andere zakenpartners, hebben hier baat bij. Bovendien zullen de uitvoeringskosten voor de Kamer van Koophandel dalen, omdat de bescheiden elektronisch via eenzelfde standaard in het handelsregister worden gedeponeerd.

Daarnaast ontstaat de mogelijkheid om de ondernemer betere toegang te bieden tot bedrijfseconomische gegevens en vergelijkende cijfers van branchegenoten, omdat de jaarrekening die via SBR-software of de online service wordt gedeponeerd in XBRL-formaat kan worden opgevraagd, waardoor benchmarking wordt vergemakkelijkt.

5. Achtergrond, doel en inhoud van het voorstel

5.1 Achtergrond en doel

Het elektronisch op gestandaardiseerde wijze deponeren van de jaarrekening op basis van SBR is op vrijwillige basis door kleine rechtspersonen reeds enkele jaren mogelijk. Daarbij zijn in de loop der jaren allerlei initiatieven ontwikkeld die het gebruik van SBR beogen te bevorderen. Er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt, convenanten gesloten die betrokkenheid van ketenpartners bevestigen en er zijn uitgebreide communicatietrajecten geweest. Er is een apart SBR-programma, een eigen website (SBR-nl.nl) en vanuit allerlei ketenpartners, waaronder de Kamer van Koophandel, worden de voordelen van SBR bij ondernemingen onder de aandacht gebracht. Ook is, waar mogelijk, gekozen voor open standaarden die op de pas-toe-of-leg-uit lijst van het College Standaardisatie staan en zijn randvoorwaardelijke implementatievoorzieningen gerealiseerd. De partijen die deel uitmaken van het SBR-beraad hebben in 2011 bovendien bevestigd de intentie te hebben SBR daadwerkelijk op een hoger plan te brengen en de dienstverlening aan ondernemingen te verbeteren, door het verschaffen van meer duidelijkheid op een aantal cruciale aspecten die bij de implementatie aan de orde zijn. In 2013 is de Belastingdienst voorts overgestapt op het uitsluitend op basis van SBR kunnen doen van bepaalde elektronische aangiften door ondernemers. Vanaf medio 2015 kunnen ook middelgrote en grote ondernemingen de jaarrekening via SBR deponeren bij de Kamer van Koophandel.

Door al dit soort inspanningen neemt het aantal via SBR gedeponeerde jaarrekeningen inmiddels beduidend toe. Tegelijkertijd is SBR niet in alle (software)producten, noch bij alle partijen (vooral intermediairs en ondernemers) structureel verankerd, waardoor er in de praktijk nog geen sprake is van grootschalig gebruik. Een belangrijke drempel voor grootschalig gebruik is gelegen in de kosten voor de ontwikkeling en aanschaf van geschikte programmatuur. Investeringen in de ontwikkeling van financiële software blijven nu nog te vaak achterwege doordat er bij leveranciers onvoldoende zekerheid is dat ondernemers die software inderdaad grootschalig zullen afnemen. Bij alle betrokkenen die aan het SBR-beraad deelnemen, bestaat behoefte dit dilemma te doorbreken. Investeringen leiden tot meer toepassingen, meer keuzevrijheid en lagere aanschafkosten, waardoor SBR aantrekkelijker wordt, ook voor ondernemers. Pas dan kunnen zij profiteren van alle voordelen van SBR. Hierbij blijkt dat het op allerlei manieren stimuleren en ondersteunen van vrijwillig gebruik van SBR in de praktijk onvoldoende is om tot het noodzakelijke grootschalige gebruik te komen. De keuze van SBR als overheidsstandaard dient zodanig duidelijk en eenduidig te zijn dat dit tot voldoende waarborgen voor toepassing leidt, waardoor van de voordelen van SBR optimaal geprofiteerd kan worden. Tegelijkertijd zullen ook na inwerkingtreding van de voorgestelde wetswijzigingen de inspanningen onverminderd gericht zijn op verdere bewustwording van de mogelijkheden en voordelen van het gebruik van SBR.

5.2 Het voorstel

Het wetsvoorstel bevat een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur te bepalen dat bescheiden zoals de jaarrekening uitsluitend langs elektronische weg mogen worden aangeleverd bij het handelsregister op een bij dat besluit voorgeschreven wijze. In deze algemene maatregel van bestuur zal worden bepaald dat digitale deponering exclusief plaatsvindt met behulp van de door de overheid aangewezen standaard SBR, maar uitsluitend voor zover dit verantwoord is. Kleine rechtspersonen als bedoeld in artikel 2:396, eerste lid, van het BW, en middelgrote rechtspersonen zoals bedoeld in artikel 2:397, eerste lid, van het BW kunnen bij wijze van alternatief voor SBR ook gebruikmaken van de gratis online service waarin de Kamer van Koophandel voorziet. Voor middelgrote ondernemingen zal deze mogelijkheid tijdelijk geboden worden en enkel gebruikt kunnen worden voor het opstellen van de jaarrekening in XBRL-formaat ten behoeve van de deponering ervan in het handelsregister (zie voor verdere uitleg hoofdstuk 5, paragraaf 3). Voor het gebruik daarvan hoeft een onderneming geen nieuwe administratiesoftware, waarmee SBR-rapportages kunnen worden opgesteld, aan te schaffen.

Ondernemingen die weigeren om de jaarrekening op de door de algemene maatregel van bestuur voorgeschreven wijze in te dienen, zullen in strijd met artikel 2:394, eerste en derde lid, van het BW handelen wat ingevolge artikel 1, onder 4°, van de Wet op de Economische Delicten een overtreding is.

5.3 Uitzonderingen

Voor bepaalde rechtspersonen zal in de algemene maatregel van bestuur geen verplichting tot deponering langs elektronische weg via SBR worden opgenomen. Dat is het geval voor de rechtspersonen en vennootschappen met een statutaire zetel buiten Nederland, waarvoor op grond van het Handelsregisterbesluit 2008 de verplichting geldt de boekhoudbescheiden te deponeren bij het handelsregister zoals ze die in het land van de statutaire zetel openbaar moeten maken (paragraaf 4.3.4 van het Handelsregisterbesluit 2008). Voor vennootschappen die onder de Wet

formeel buitenlandse vennootschappen vallen, geldt weliswaar dat hun statutaire zetel buiten Nederland (en buiten de EU) ligt, maar ook dat hun werkzaamheden geheel of nagenoeg geheel in Nederland worden verricht. Zij dienen daarom tevens een jaarrekening naar Nederlands recht op te stellen en te deponeren (artikel 5, tweede lid, van de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen). Gelet daarop zal de verplichting tot deponering van de jaarrekening via SBR zich wel tot die vennootschappen uitstrekken.

Een aanwijzing tot verplichte deponering langs elektronische weg via SBR zal evenmin gelden voor uitgevende instellingen. Hiervoor is gekozen in verband met de wijziging van de richtlijn transparantie (Richtlijn 2013/50 van het Europees parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2004/109/EG van het Europees parlement en de Raad betreffende de transparantievereisten die gelden voor informatie voor uitgevende instellingen waarvan effecten tot de handel op een gereglementeerde markt zijn toegelaten, Richtlijn 2003/71/EG van het Europees parlement en de Raad betreffende het prospectus dat gepubliceerd moet worden wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot handel worden toegelaten en Richtlijn 2007/14/EG van de Commissie tot vaststelling van concrete uitvoeringsvoorschriften van een aantal bepalingen van Richtlijn 2004/109/EG, PbEU 2013, L 294).
Het nieuwe artikel 4, zevende lid, van de richtlijn transparantie verplicht uitgevende instellingen om per 1 januari 2020 gebruik te maken van een uniform elektronisch verslagleggingsformaat voor het openbaar maken van de jaarrekening. Een uitgevende instelling wordt in artikel 2, eerste lid, onderdeel d, van de gewijzigde richtlijn transparantie gedefinieerd als «een natuurlijke persoon of een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke juridische entiteit, met inbegrip van een staat, waarvan effecten tot de handel op een gereglementeerde markt zijn toegelaten». De richtlijn transparantie moet uiterlijk op 26 november 2015 geïmplementeerd worden. De Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) zal technische reguleringsnormen opstellen, waarin het formaat voor de elektronische verslaglegging door deze uitgevende instellingen wordt gespecificeerd. De Europese Commissie zal, naar aangenomen wordt mede op basis daarvan, een keuze maken voor een formaat. Tot dat moment is het onzeker of de keuze op XBRL, de basis van SBR, gaat vallen. Met een uitzondering voor uitgevende instellingen wordt beoogd te voorkomen dat zij eerst verplicht worden om het door Nederland gekozen formaat te gebruiken, en vervolgens op grond van de richtlijn transparantie, vanaf 1 januari 2020 zouden moeten overstappen op een ander, door Europa gekozen, formaat.
Voor een dochteronderneming van een uitgevende instelling, die zelf ook een uitgevende instelling is, geldt hetzelfde. Indien de desbetreffende uitgevende instellingen op eigen initiatief de jaarrekening ook in XBRL willen aanleveren, zal de Autoriteit Financiële Markten (AFM) dit faciliteren. Uitgevende instellingen deponeren de vastgestelde jaarrekening namelijk niet bij de Kamer van Koophandel, maar dienen in plaats daarvan op grond van artikel 5:25o, eerste lid,van hoofdstuk 5.1a van de Wet op het financieel toezicht de vastgestelde jaarrekening naar de AFM te verzenden.
Voor een zeer beperkte groep deponeringsplichtige rechtspersonen (maximaal 2% van het totaal) bestaat het voornemen de gelegenheid te bieden om te kiezen tussen elektronisch deponeren via hetzij het in Nederland gekozen formaat (SBR), hetzij het Europese formaat dat gaat gelden voor uitgevende instellingen. Dat is volgens VNO-NCW en MKB-Nederland noodzakelijk omdat grote rechtspersonen moeten voldoen aan de meest complexe verslaggevingseisen, vaak internationaal opereren en daarom in de praktijk de bedrijfsadministratie vaak inrichten conform uitgevende instellingen. Dat laatste geldt volgens het bedrijfs-

leven ook voor aan die grote rechtspersonen verbonden middelgrote en grote groepsondernemingen. Die maken in de praktijk gebruik van dezelfde concernadministratie als de grote rechtspersonen c.q. uitgevende instellingen. Bovendien zijn middelgrote en grote groepsondernemingen, in vergelijking tot kleine groepsondernemingen, onderhevig aan uitgebreidere wettelijke verslaggevingseisen. Om de transitie naar digitaal deponeren van de jaarrekening gelijk te laten lopen met de transitie door de uitgevende instellingen, bestaat het voornemen om de verplichting tot het elektronisch deponeren voor deze rechtspersonen in te laten gaan vanaf boekjaar 2019. Om deze redenen krijgen de middelgrote en grote groepsondernemingen die aan grote rechtspersonen verbonden zijn en grote rechtspersonen de keuze tussen SBR en het Europese formaat. Het is daarbij overigens niet de bedoeling dat het Nederlandse jaarrekeningenrecht of SBR worden aangepast aan het Europese elektronische rapportageformaat, maar wel dat deze rechtspersonen een zelfstandige afweging kunnen maken om te bepalen welk elektronisch rapportageformaat wordt toegepast.

5.4 Algemene maatregel van bestuur

De verplichting tot deponering langs elektronische weg via SBR zal in de algemene maatregel van bestuur gefaseerd worden ingevoerd. Het voornemen is om de verplichting allereerst voor kleine rechtspersonen, 98% van de deponeringsplichtige rechtspersonen, vanaf het boekjaar 2016 te laten gelden. Kleine rechtspersonen kunnen sinds 2007 vrijwillig de jaarrekening deponeren via SBR-software. Sinds maart 2014 bestaat tevens de gratis online service voor het zelf deponeren van de jaarrekening.

Middelgrote rechtspersonen kunnen sinds dit jaar de jaarrekening via SBR deponeren. Vóór 2015 was het technisch niet mogelijk om de wettelijk verplichte accountantsverklaring via SBR te deponeren. Bij de consultatie van het wetsvoorstel hebben VNO-NCW en MKB-Nederland verzocht om een gewenningsperiode voor middelgrote rechtspersonen te hanteren. Daarnaast hebben VNO-NCW en MKB-Nederland verzocht om, evenals voor kleine rechtspersonen, ook middelgrote rechtspersonen, een online service aan te bieden. Om het bedrijfsleven, dat wil zeggen zowel middelgrote rechtspersonen, softwareleveranciers als intermediairs, voldoende tijd te geven om de overstap naar het deponeren van de jaarrekening via SBR te maken, is het noodzakelijk om een overgangsperiode te hanteren voor de verplichting voor middelgrote rechtspersonen. Het voornemen is daarom om de verplichting om de jaarrekening te deponeren via SBR voor deze groep pas vanaf boekjaar 2017 te laten gelden. Daarnaast is het noodzakelijk om een tijdelijke online service voor deze doelgroep in het leven te roepen, die gebruikt kan worden als alternatief voor de aanschaf van SBR-software opdat deze ondernemers de tijd krijgen om de overstap naar SBR te maken. Het voornemen is de online service zo in te richten dat het merendeel van de middelgrote rechtspersonen kan worden gefaciliteerd om de jaarrekening, inclusief het jaarverslag, gratis in XBRL-formaat op te stellen. Het deponeren van de stukken wordt niet via deze online service gefaciliteerd. De ondernemer kan de jaarrekening in XBRL-formaat naar zijn accountant sturen ten behoeve van de accountantscontrole. De ondernemer kan vervolgens de stukken, in XBRL-formaat, zelf deponeren via Digipoort. Het is ook mogelijk dat een ondernemer ervoor kiest om de deponering via zijn accountant te laten verlopen.
Naar verwachting worden hiermee de middelgrote rechtspersonen ondersteund in de overgang van het deponeren op papier naar het elektronisch deponeren en kunnen zij zich vertrouwd maken met de werking van SBR. Bovendien zal online service voor middelgroot naar

verwachting vooral ook kleine rechtspersonen, die momenteel gebruik maken van de online service voor kleine rechtspersonen maar in de komende jaren doorgroeien naar middelgrote rechtspersonen, ondersteunen in de overgang naar deponeren met SBR-software. De meest gangbare modellen van de jaarrekening worden in de online service gefaciliteerd, waarbij de nadruk zal liggen op die bedrijfstakken waarbij de administratie vaak nog informeel is. De modellen voor bedrijfstakken waar de administratie doorgaans formeler is geregeld (zoals banken en verzekeraars), zullen niet worden meegenomen. Dat betekent dat niet alle middelgrote rechtspersonen met de online service uit de voeten zullen kunnen, maar een groot deel ervan wel. Uit de consultatie bleek niet dat er behoefte is aan een online service voor grote rechtspersonen.

Grote rechtspersonen kunnen, net als middelgrote rechtspersonen, sinds dit jaar de jaarrekening deponeren via SBR. Zij moeten echter voldoen aan de meest uitgebreide wettelijke voorschriften. Daarom is het voornemen om deze rechtspersonen een langere overgangsperiode te geven door de verplichting vanaf de jaarrekening over het boekjaar 2019 in te voeren. Hierdoor krijgen zij de tijd om vertrouwd te raken met SBR en zich beter voorbereiden op de overgang naar SBR. Bovendien maakt de gefaseerde verplichtstelling het voor softwareleveranciers en intermediairs mogelijk om effectiever en efficiënter ondersteuning te bieden aan ondernemers tijdens de overgang naar het elektronisch deponeren van de jaarrekening. Door in de algemene maatregel van bestuur het gebruik van SBR in beginsel voor het overgrote deel van de deponeringsplichtige rechtspersonen voor te schrijven, wordt naar verwachting voldoende rechtszekerheid geboden over een eenduidige keuze vanuit de overheid voor SBR als standaard voor het deponeren van de jaarrekening. Daarnaast zullen de voorlichtende en randvoorwaardelijke activiteiten tot ondersteuning van SBR onverkort worden voortgezet. Met het elektronisch via SBR deponeren van de jaarrekening wordt aangesloten bij de wijze waarop ondernemers voor diverse belastingen reeds elektronisch aangifte doen. Het gebruik van een eenduidige en gemeenschappelijke standaard, levert juist bij massale, jaarlijkse terugkerende processen, de meeste voordelen op.

6. Effecten

Het wetsvoorstel beoogt samen met de op basis hiervan op te stellen algemene maatregel van bestuur een bijdrage te leveren aan daadwerkelijke vermindering van de regeldruk voor ondernemers door gebruik van ICT. Het opstellen en deponeren van de jaarrekening zal sneller, makkelijker en efficiënter worden voor ondernemers. Indien rechtspersonen uitsluitend langs eenvormige elektronische weg, namelijk SBR, hun jaarrekening bij de Kamer van Koophandel deponeren, heeft dit effecten voor zowel de ondernemingen als voor de overheid en met name voor de Kamer van Koophandel. Hierna wordt op deze effecten ingegaan.

Allereerst komen de maatschappelijke effecten aan bod. Vervolgens wordt ingegaan op de kwantitatieve effecten (kosten en baten) voor softwareleveranciers, financieel intermediairs, deponeringsplichtige rechtspersonen en de Kamer van Koophandel. Ten slotte komen de regeldrukeffecten aan bod.

6.1 Maatschappelijke effecten

De verplichting tot het deponeren van de jaarrekening via SBR leidt tot belangrijke maatschappelijke baten. Deze voordelen betreffen onder meer een verbetering van datakwaliteit (betrouwbaarheid), vergelijkbaarheid, controleerbaarheid, onderlinge uitwisselbaarheid en een toename van

transparantie. Ze vloeien voort uit het beschikbaar hebben van de jaarrekeningen van ondernemingen in Nederland in een gestructureerd elektronisch formaat. Hieruit zullen ook mogelijkheden voortvloeien voor nieuw en innovatief gebruik van deze gegevens door het maatschappelijk verkeer. Daarnaast zal de kwaliteit van de gegevens in het handelsregister toenemen. De kans op fouten in het proces van aanleveren is dan namelijk kleiner, omdat veel gegevens direct uit de bron (de administratie) komen. Een belangrijke functie van het handelsregister is dat bedrijven en andere geïnteresseerden in het handelsregister financiële gegevens van andere bedrijven kunnen bekijken. De toegevoegde waarde hiervan is uiteraard hoger naarmate de kwaliteit van de financiële gegevens beter wordt.

6.2 Kosten en baten

De verplichtstelling om de jaarrekening bij de Kamer van Koophandel via SBR te deponeren, heeft gevolgen voor verschillende groepen organisaties in de keten, namelijk de deponeringsplichtige rechtspersonen, softwareleveranciers, financieel intermediairs en de Kamer van Koophandel als ontvangende partij.

Ondernemers zullen moeten wennen aan de overgang naar het digitaal deponeren van de jaarrekening via SBR. Voordeel is dat een groot deel van de ondernemers, of hun intermediairs, reeds sinds 2013 gebruikmaakt van SBR voor de inkomsten- en vennootschapsbelasting. Daardoor is voor hen de overgang minder groot: zij hoeven bijvoorbeeld niet meer te investeren in het voor SBR benodigde PKIoverheid-certificaat. Ook is vrijwillige deponering van de jaarrekening via SBR bij de Kamer van Koophandel al sinds 2007 mogelijk voor kleine rechtspersonen en sinds 2015 ook voor middelgrote en grote rechtspersonen. En sinds maart 2014 bestaat tevens voor kleine rechtspersonen de gratis online service voor het zelf deponeren van de jaarrekening.

Onderzoek door Ecorys heeft de onderstaande baten en kosten in beeld gebracht. De looptijd van deze kosten-batenanalyse is vijftien jaar.

Extra omzet, maar ook kosten voor (sommige) softwareleveranciers

Het is de verwachting dat nagenoeg alle leveranciers van rapportagesoftware en portaalsoftware de indiening van de jaarrekeningen via SBR gaan ondersteunen en dat enkele nieuwe softwareleveranciers de markt zullen betreden. Softwareleveranciers moeten enerzijds investeren in hun software om het opstellen en deponeren van de jaarrekening via SBR mogelijk te maken. Deze kosten worden (inclusief onderhouds- en beheerkosten) geschat op € 5,2 miljoen. Anderzijds leidt de verplichting ook tot extra omzet voor de softwareleveranciers, die wordt geschat op € 23,3 miljoen voor die gehele branche. De hoogte van de investeringskosten varieert sterk voor de verschillende softwareleveranciers. Netto betekent dit voor de softwareleveranciers gezamenlijk € 18,1 miljoen aan baten over een periode van vijftien jaar.

Minder omzet voor financieel intermediairs, investeringen nodig

De effecten voor financieel intermediairs hebben een ander karakter. Voor vrijwel alle financieel
intermediairs komen door invoering van SBR bepaalde activiteiten en werkzaamheden te vervallen. Dit leidt enerzijds tot een voordeel in de vorm van een tijdsbesparing, maar anderzijds ook tot een nadeel in de vorm van een lagere omzet voor het opstellen en deponeren van de jaarrekening.

Voor financieel intermediairs die nu al gebruik maken van rapportagesoftware zijn er alleen effecten als gevolg van het vervallen van bepaalde werkzaamheden bij het deponeren van de jaarrekening. Voor financieel intermediairs zonder rapportagesoftware zijn er effecten door het vervallen van bepaalde werkzaamheden bij het opstellen en deponeren van de jaarrekening. In aanvulling daarop moeten financieel intermediairs die nu nog niet werken met rapportagesoftware investeren in een softwareoplossing om de jaarrekening in SBR te kunnen opstellen en deponeren. Bovenstaande wordt in cijfers uitgedrukt als een negatieve batenpost van € – 12,2 miljoen als gevolg van omzetderving en € 23,3 miljoen aan kosten voor het investeren in een softwareoplossing. Netto betekent dit voor financieel intermediairs € 35,5 miljoen aan kosten over een periode van vijftien jaar.

Rechtspersonen ontvangen een lagere rekening en besparen kosten

Het nadeel van financieel intermediairs (de lagere omzet) is gelijk aan het voordeel voor de deponeringsplichtige rechtspersonen (een lagere rekening van de financieel intermediair). In aanvulling hierop leidt de SBR-verplichting tot een tijdsbesparing voor de deponeringsplichtige rechtspersonen die de jaarrekening laten opstellen door een financieel intermediair, maar de jaarrekening zelf deponeren. Dit heeft tot gevolg dat de financiële baten voor deponeringsplichtige rechtspersonen uitkomen op € 68,8 miljoen. Als gevolg van het feit dat de kosten per saldo op € 0 zijn geschat, betekent dit netto € 68,8 miljoen aan baten voor deze deponeringsplichtigen.

Kleine deponeringsplichtige rechtspersonen, die zelf de jaarrekening willen opstellen en deponeren, hebben de keuze om zelf de juiste software aan te schaffen of om gebruik te maken van de online service. Zij zullen kiezen voor het voor hen meest gunstige alternatief. Het is de verwachting dat er voor deze groep per saldo geen voor- en nadelen zullen zijn. Naar verwachting is de tijd die ze nu besteden aan het opstellen en deponeren van de jaarrekening grofweg vergelijkbaar met de tijd die ze straks moeten besteden om de jaarrekening via de online service te deponeren. Uit de interne jaarrekening die voor de aandeelhouders wordt opgesteld, moet de informatie gedestilleerd worden die in de publicatiejaarrekening voor het handelsregister openbaar gemaakt moet worden. Het maakt niet veel uit of die informatie in een apart document wordt opgenomen of wordt ingevoerd in het scherm van de online service.

Daarnaast is het noodzakelijk om een tijdelijke online service voor middelgrote rechtspersonen in het leven te roepen, die gebruikt kan worden als alternatief voor de aanschaf van SBR-software opdat deze ondernemers de tijd krijgen om de overstap naar SBR te maken. Het voornemen is de online service zo in te richten dat het merendeel van de middelgrote rechtspersonen kan worden gefaciliteerd om de jaarrekening gratis in XBRL-formaat op te stellen ten behoeve van de deponering in het handelsregister. Bij de berekening van de bedrijfseffecten is gerekend met een online service voor middelgrote rechtspersonen voor een periode van vijf jaar vanaf 2017.
Middelgrote rechtspersonen die gebruik maken van de online service kost het enerzijds tijd om gegevens in te voeren, anderzijds besparen zij tijd voor het invoeren van deze gegevens in Word of Excel. Het opsturen van de jaarrekening in XBRL-formaat naar de accountant leidt weliswaar tot een extra handeling voor het middelgrote bedrijf, maar de extra tijdsbesteding hiervoor is zeer beperkt in vergelijking met de tijd die besteed wordt aan het opstellen van de jaarrekening. Naar verwachting zal het

gebruik van de online service door middelgrote rechtspersonen – net als bij kleine rechtspersonen – per saldo niet leiden tot een stijging of daling van de lasten.

Kamer van Koophandel kan efficiënter werken, maar moet wel eerst investeren

Voor de Kamer van Koophandel zijn er voordelen te verwachten in de vorm van efficiencyvoordelen van de geautomatiseerde verwerking van gegevens. Deze voordelen worden geschat op € 39,8 miljoen. Hiertegenover staan wel investeringskosten om de jaarrekeningen te kunnen ontvangen en kosten voor de online service. Deze kosten worden geschat op € 23,0 miljoen. Netto levert dit voor de Kamer van Koophandel € 16,8 miljoen aan baten op over een periode van vijftien jaar.

De hierboven genoemde contante waarden (over periode van vijftien jaar) van de kosten en baten van de verplichting om de jaarrekening bij de Kamer van Koophandel via SBR te deponeren zijn voor de verschillende groepen hierna in tabelvorm weergegeven.

(€ mln.)	Baten	Kosten	Baten -/- Kosten
Bedrijven			
Softwareleveranciers	23,3	5,2	18,1
Financieel intermediairs	– 12,2	23,3	– 35,5
Deponeringsplichtige rechtspersonen	68,8	0	68,8
Overheid			
Kamer van Koophandel	39,8	23,0	16,8
Totaal	**119,6**	**51,5**	**68,2**

6.3 Effecten regeldruk

6.3.1 Administratieve lasten

Administratieve lasten (AL) en inhoudelijke nalevingskosten (INK) vormen gezamenlijk de kosten die samenhangen met regeldruk. Onder administratieve lasten worden verstaan de lasten als gevolg van informatieverplichtingen krachtens wet- en regelgeving van de overheid voor bedrijven, burgers en professionals. Het gaat om verzamelen, bewerken, registreren, bewaren en ter beschikking stellen van informatie. Inhoudelijke nalevingskosten zijn de directe kosten die samenhangen met naleving van inhoudelijke verplichtingen uit wet- en regelgeving van de overheid. Inhoudelijke verplichtingen zijn alle wettelijke verplichtingen om direct te voldoen aan normen, standaarden, gedragscodes en alle overige eisen gericht op het borgen van publieke doelen.

Het wetsvoorstel behelst samen met de op basis hiervan op te stellen algemene maatregel van bestuur de verplichting om de jaarrekening bij de Kamer van Koophandel via SBR te deponeren. Het deponeren van de jaarrekening is reeds verplicht. De verplichting om via SBR te deponeren leidt tot een jaarlijkse besparing van de administratieve lasten (AL) van € 8,4 miljoen voor de rechtspersonen die deponeringsplichtig zijn. Dit voordeel is te realiseren vanaf het boekjaar waarin het gebruik van SBR bij de deponering verplicht wordt gesteld. Daarvóór is er een aanloopperiode waarbij jaarlijks het gebruik op vrijwillige basis naar verwachting zal toenemen.

De volgende tabel geeft een beeld van de totale AL-besparing:

Jaar	Besparing AL (x € mln.)
2013	0,171
2014	1,356
2015	4,989
2016	7,759
2017	8,303
2018	8,388
2019	8,388
2020	8,440
2021	8,440
2022 e.v.	8,449

Deze vermindering van de administratieve lasten wordt gerealiseerd doordat bepaalde handelingen, die voorheen door de financieel intermediair werden uitgevoerd en in rekening werden gebracht bij de deponeringsplichtige bedrijven, dankzij SBR efficiënter kunnen worden uitgevoerd dan wel helemaal kunnen komen te vervallen. Dit zorgt er wel voor dat financieel intermediairs een (klein) deel van hun omzet weg zien vallen.

In de volgende tabel staat een uitsplitsing van de hoogte van de administratieve lasten over de komende jaren en voor de verschillende rechtspersonen:

	Administratieve lastenbesparingen naar grootte rechtspersonen (x € mln.)			
Jaar	Klein	Midden	Groot	**Totaal**
2013	0,171	0	0	0,171
2014	1,356	0	0	1,356
2015	4,989	0	0	4,989
2016	7,759	0	0	7,759
2017	8,303	0	0	8,303
2018	8,303	0,086	0	8,388
2019	8,303	0,086	0	8,388
2020	8,303	0,086	0	8,388
2021	8,303	0,086	0,051	8,440
2022 e.v	8,303	0,086	0,051	8,449

Bij de hieronder uitgewerkte berekening van de administratieve lasten (AL) van het opstellen van de jaarrekening wordt voor kleine en middelgrote rechtspersonen enkel uitgegaan van de lasten die voor hen ingevolge de artikelen 2:396, achtste lid, en 2:397, vijfde tot en met zevende lid, van het BW gemoeid zijn met het extrapoleren van de voor de publicatie relevante onderdelen van de jaarrekening uit de reeds opgestelde, uitgebreidere jaarrekening die voor de aandeelhouders is bedoeld (artikelen 2:396, derde tot en met zevende lid, en 2:397, derde en vierde lid, van het BW).

Voor bepaalde rechtspersonen zal in de algemene maatregel van bestuur geen verplichting tot deponering langs elektronische weg via SBR worden opgenomen (zie voor verdere uitleg hoofdstuk 5, paragraaf 3). Omdat het gaat om een beperkte groep van maximaal 2% van het aantal deponeringsplichtigen, zijn de effecten hiervan niet apart inzichtelijk gemaakt.

Berekening

Situatie vóór verplichtstelling SBR: De totale administratieve lasten van de informatieverplichting om een jaarrekening op te stellen (€ 5,056 miljoen AL) en te deponeren (€ 7,950 miljoen AL) bedragen in totaal € 13,006 miljoen per jaar.

Situatie na verplichtstelling SBR: Het totaal aan administratieve lasten van de verplichting om de jaarrekening via SBR te deponeren bedragen in het eindbeeld (vanaf 2022) in totaal € 4,557 miljoen per jaar (opstellen jaarrekening € 3,931 miljoen; deponeren € 0,626 miljoen).
De AL-winst is dus € 13,006 miljoen -/- € 4,557 miljoen = € 8,449 miljoen aan vermindering administratieve lasten.

6.3.2 Nalevingskosten

De verplichting om de jaarrekening bij de Kamer van Koophandel via SBR te deponeren brengt geen inhoudelijke nalevingskosten met zich mee. Nalevingkosten zijn kosten die een ondernemer moet maken om aan een wettelijke verplichting te voldoen. In dit geval gaat het namelijk niet om een inhoudelijke verplichting, maar – zoals eerder gesteld – om een eis aan de wijze waarop aan een informatieverplichting voldaan moet worden. Vanwege die reden vallen alle regeldrukeffecten onder de noemer van administratieve lasten.

7. Consultatie

Een voorontwerp is in de zomer van 2014 via internet in consultatie gegaan. Er zijn in totaal 25 reacties op de internetconsultatie binnengekomen. Naast individuele reacties van voornamelijk kleine financiële intermediairs zijn commentaren ontvangen van de volgende koepels en bedrijven: VNO-NCW en MKB-Nederland, XBRL Nederland, Vereniging van Effectenbezitters/Nederlandse Centrale Vereniging van Beleggingsstudieclubs (VEB NCVB), Eumedion, belangenbehartiger van institutionele beleggers op het gebied van corporate governance en duurzaamheid, Nederlandse Orde van Administratie- en Belastingdeskundigen, en vijf accountantskantoren (BDO, Deloitte, EY, KPMG en PWC in een gezamenlijke brief, hierna: accountantskantoren).

De consultatie leverde zowel steun voor als kritiek op het wetsvoorstel en de voorgestelde inhoud van de algemene maatregel van bestuur op. Steun kreeg het voorontwerp vooral ten aanzien van het elektronisch deponeren en het stimuleren van een breder gebruik van SBR door ondernemingen. De VEB NCVB geeft aan dat met het wetsvoorstel belangrijke stappen in de goede richting zijn gezet voor ondernemers naar minder administratieve lasten en de bruikbaarheid van gegevens voor derden. VNO-NCW en MKB-Nederland zijn voorstander van het stimuleren van breder gebruik van SBR door ondernemingen. VNO-NCW en MKB-Nederland kunnen zich dan ook goed voorstellen dat, in een tijd waarin digitalisering niet meer weg te denken is en in bedrijfsadministraties steeds meer gebruik wordt gemaakt van elektronische boekhoudsystemen, de jaarrekening elektronisch aan de Kamer van Koophandel verzonden moet worden.
De accountantskantoren onderschrijven het belang van SBR. Naast de (directe) voordelen (een verbetering van datakwaliteit, vergelijkbaarheid, controleerbaarheid, onderlinge uitwisselbaarheid en een toename van transparantie), vormt SBR volgens de accountantskantoren een fundament op basis waarvan innovatie van de rapportageketen mogelijk wordt. Verder zijn er ook enkele financiële intermediairs die het in de basis een goed voorstel vinden om de jaarrekening langs elektronische weg te

deponeren. Tot slot wordt opgemerkt dat het wetsvoorstel een logische stap is in de toenemende digitalisering van informatiestromen.

Uit de ontvangen commentaren komen tevens een aantal aandachtspunten, vragen en kritische opmerkingen naar voren, waarop hieronder wordt ingegaan. Enkele van de respondenten hebben een aantal meer technisch getinte wijzigingen voorgesteld, die tot enkele aanpassingen in de artikelen en de memorie van toelichting hebben geleid.

Een aantal financiële intermediairs geeft aan dat er voor kleine administratiekantoren relatief grote investeringen benodigd zijn in SBR-software. De hoogte van de investeringskosten in een softwareoplossing is sterk afhankelijk van de vraag of de financieel intermediair al gebruik maakt van rapportagesoftware. Aan financieel intermediairs waarbij dat nog niet het geval is, zullen sommige softwareleveranciers een deel van hun investeringskosten voor SBR doorbelasten. Uit onderzoek blijkt echter dat de meeste fiscale softwareleveranciers de kosten voor XBRL in het fiscale domein niet hebben doorberekend. Fiscale softwareleveranciers hebben de XBRL-implementatie doorgaans beschouwd als onderdeel van het jaarlijkse onderhoud.
Een alternatief voor de financieel intermediair is om te werken met software die als onlinedienst wordt aangeboden. In dat geval hoeft de software niet te worden aangeschaft, maar wordt gebruik gemaakt van Cloud-oplossingen en wordt naar rato van het gebruik betaald (bijvoorbeeld per onderneming of per jaarrekening). Ook bestaan er al rapportagetools, waarbij op basis van tekstverwerkers of rekenbladprogramma's een XBRL-jaarrekening kan worden gegenereerd.

Een aantal financiële intermediairs geeft voorts aan zich niet te herkennen in de beschreven voordelen die verplichte deponering van de jaarrekening via SBR biedt. Uit het onderzoek naar de effecten van deponering via SBR of de online service blijkt echter dat de maatschappelijke baten per saldo groter zijn dan de kosten. VNO-NCW, MKB-Nederland, XBRL Nederland, VEB NCVB en de accountantskantoren onderschrijven juist de voordelen van SBR. Ten aanzien van de administratieve lastenverlichting geldt dat deze wordt gerealiseerd doordat bepaalde handelingen, die voorheen door de financieel intermediair werden uitgevoerd en in rekening werden gebracht bij de deponeringsplichtige bedrijven, dankzij SBR efficiënter kunnen worden uitgevoerd dan wel helemaal kunnen komen te vervallen.

Eén rechtspersoon vindt dat het voorstel veel extra werk oplevert voor de rechtspersoon die de jaarrekening zelf deponeert. Kleine deponeringsplichtige rechtspersonen, die zelf de jaarrekening willen opstellen en deponeren, hebben echter de keuze om zelf software aan te schaffen of om gebruik te maken van de online service. Zij zullen kiezen voor het voor hen meest gunstige alternatief. Het indienen van de jaarrekening via de online service gaat de rechtspersoon die zelf deponeert enerzijds extra tijd kosten, namelijk het intypen van de gegevens. Anderzijds bespaart de rechtspersoon die zelf deponeert tijd, omdat het opstellen van de jaarrekening in digitale tekstverwerkers of rekenbladprogramma's en het deponeren van deze jaarrekening bij de Kamer van Koophandel komen te vervallen. Gegeven het bovenstaande is het per saldo de verwachting dat de tijdsbesteding voor het opstellen en deponeren van de jaarrekening in tekstverwerkings- of spreadsheetdocumenten grofweg vergelijkbaar is met de tijdsbesteding van het indienen van de jaarrekening via de online service. Naarmate meer informatie, via de online service, hergebruikt kan worden (bijvoorbeeld de jaarrekening uit het voorgaande jaar) is in de toekomst mogelijk een verdere tijdsbesparing te realiseren. Daar staat wel tegenover dat het in het eerste jaar vermoedelijk iets meer tijd zal kosten om de jaarrekening via de online service te deponeren.

VNO-NCW en MKB-Nederland verzoeken om de online service zo in te stellen dat deze een SBR- rapportage beschikbaar stelt die meerdere doelen kan dienen, zoals ten behoeve van de kredietverlening en zakelijke dienstverlening aan het MKB. Bij raadpleging of opvraging van de jaarrekening uit het handelsregister kan gekozen worden voor de SBR-jaarrekening in XBRL-formaat. Hiermee ontstaat ook de mogelijkheid voor gebruikers van het handelsregister om aan de hand van grote hoeveelheden bedrijfseconomische gegevens bijvoorbeeld analyses of vergelijkingen per branche te maken. Dit kan de kredietverlening en zakelijke dienstverlening aan ondernemers ten goede komen.
Ik heb samen met de Minister van Financiën in de zomer van 2014 een aanvullend actieplan MKB-financiering gepresenteerd. Een van de aangekondigde maatregelen om de financiering aan het MKB te verbeteren, betreft het initiatief om de informatie over financierbaarheid van het MKB te verbeteren en te ontsluiten. Hierbij zal worden voortgebouwd op SBR.

Enkele financiële intermediairs hebben bezwaar tegen de verplichting een PKIoverheid-certificaat aan te schaffen voor deponering via SBR. Bij deponering van de jaarrekening via SBR is sprake van system-to-system uitwisseling van gegevens. Hierbij is het gebruik van een PKIoverheid-certificaat, een eHerkenningsmiddel van niveau 4, noodzakelijk opdat de ontvanger weet dat het bericht van de verzender afkomstig is (bron-authenticiteit) en dat het bericht tussen verzender en ontvanger niet gewijzigd is (berichtintegriteit). Bovendien sluit dit aan op de werkwijze die de Belastingdienst reeds hanteert voor de fiscale aangiften via SBR om de voordelen van standaardisatie en hergebruik te realiseren. De meeste bedrijven zullen dus al beschikken over dit certificaat. Voor deponeren via de online service is geen PKIoverheid-certificaat vereist, maar een eHerkenningsmiddel van minimaal betrouwbaarheidsniveau 2 om de verzender van de jaarrekening te kunnen bepalen. Er kan voor de online service worden volstaan met een lager betrouwbaarheidsniveau omdat sprake is van human-to-system uitwisseling van gegevens.

VNO-NCW en MKB-Nederland geven aan dat ook middelgrote rechtspersonen de mogelijkheid moeten krijgen om via de online service de jaarrekening te deponeren. Om de overgang naar SBR soepel te laten verlopen en dit type bedrijven de gelegenheid te geven om zich te verdiepen in de werking van SBR is het noodzakelijk om te voorzien in een tijdelijke online service voor deze doelgroep. Hoofdstuk 5 van deze memorie van toelichting en artikel 19a van het wetsvoorstel zijn daarop aangepast.

XBRL Nederland geeft onder meer aan dat het aanbieden van een gerenderde (dat wil zeggen een voor eenieder leesbare) versie van de via SBR gedeponeerde jaarrekeningen door de Kamer van Koophandel bij raadpleging of opvraging daarvan uit het handelsregister, een verstorende marktwerking heeft. De Kamer van Koophandel heeft de wettelijke taak het handelsregister te houden (artikel 3, eerste lid, Handelsregisterwet 2007). Dit is een taak die gezien moet worden als de uitoefening van openbaar gezag, waardoor er geen sprake is van economische activiteiten en van een verstoring van de marktwerking (rechtsoverweging 40 van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 12 juli 2012, C-138/11 (Compass-Datenbank)). Het doel van het handelsregister is informatie publiek te maken. De Kamer moet dan ook op basis van artikel 22 van de Handelsregisterwet 2007 op verzoek informatie verstrekken uit het handelsregister. Het beschikbaar stellen van gegevens aan het publiek kan niet van de registertaak worden onderscheiden en moet daarom gezien worden als een niet- economische dienst van

algemeen belang (NEDAB), waardoor er ook geen sprake is van economische activiteiten (zie rechtsoverweging 41 van bovengenoemd arrest).

Een aantal partijen heeft verzocht bepaalde groepen rechtspersonen wel of niet uit te sluiten van het wetsvoorstel. Zo maakt XBRL Nederland bezwaar tegen de uitzondering die wordt gemaakt voor beursgenoteerde ondernemingen, omdat XBRL Nederland niet verwacht dat ESMA een andere keuze maakt dan het berichtenformaat XBRL. De accountantskantoren en Eumedion geven aan begrip te hebben voor de invoering van het elektronisch deponeren voor deze groep op een later tijdstip, afhankelijk van het besluit van ESMA.

VNO-NCW en MKB-Nederland en de Raad voor de Jaarverslaggeving geven aan dat, naast beursgenoteerde ondernemingen, ook grote niet-beursgenoteerde rechtspersonen en hun dochterbedrijven dienen te worden uitgezonderd van de verplichting om de jaarrekening via SBR te deponeren. Grote, niet-beursgenoteerde ondernemingen zijn vaak internationaal opererende ondernemingen, waaronder vele familiebedrijven, die qua omvang, complexiteit en interne bedrijfsadministratie volgens VNO-NCW en MKB-Nederland vergelijkbaar zijn met beursgenoteerde ondernemingen. Uit nader overleg met de partijen bleek dat dit een rol speelt bij middelgrote groepsondernemingen, grote groepsondernemingen en grote rechtspersonen. Hoofdstuk 5.3 is om die reden hierop aangepast. Het voornemen is de verplichtstelling om te deponeren via SBR vanaf 2019 te laten gelden en een relatief beperkte groep rechtspersonen, te weten middelgrote en grote groepsondernemingen en grote rechtspersonen, de keuze te geven tussen deponeren via SBR en het Europees elektronisch rapportageformaat.

VEB NCVB is het er niet mee eens dat niet beoogd wordt om stukken die in het kader van een splitsing, fusie en omzetting gedeponeerd moeten worden, mee te nemen in de algemene maatregel van bestuur. Zij vragen zich af of door uitzondering van deze stukken het beoogde effect van het wetsvoorstel wordt gehaald. Jaarrekeningen die in het kader van dergelijke gebeurtenissen openbaar gemaakt moeten worden bij het handelsregister kunnen wel in SBR worden gedeponeerd. Dat zijn immers dezelfde jaarrekeningen die eerder regulier, ter gelegenheid van het einde van het boekjaar zijn gedeponeerd. Ook de Nederlandse Orde van Administratie- en Belastingdeskundigen pleit ervoor om meer stukken elektronisch via SBR te deponeren in het handelsregister. Vooralsnog is het voornemen dat de algemene maatregel van bestuur zal voorschrijven dat de jaarrekening elektronisch via SBR zal dienen te worden gedeponeerd. Mogelijk dat in de toekomst, na een onderzoek naar de effecten, kosten en baten van deponeren van de overige stukken via SBR, alsnog voor deponering van die stukken via SBR gekozen gaat worden.

VNO-NCW en MKB-Nederland vragen naar de implicaties van de Richtlijn 2012/17/EU van 13 juni 2012 tot wijziging van Richtlijn 89/666/EEG van de Raad en Richtlijnen 2005/56/EG en 2009/101/EG van het Europees parlement en de Raad wat de koppeling van centrale, handels- en vennootschapsregisters betreft (PbEU 2012, L 156). Deze richtlijn stelt geen eisen aan het berichtformaat voor deponering van de gegevens in het handelsregister. De richtlijn geeft enkel aan dat er sprake dient te zijn van een gestandaardiseerd berichtformaat voor de uitwisseling van gegevens tussen registers (overweging 9 van de richtlijn 2012/17/EU). Dit houdt in dat de gegevens bij uitwisseling tussen registers in een gestandaardiseerd berichtenformaat worden weergegeven (conform artikel 3, derde lid, van richtlijn 2012/17/EU). Het berichtformaat voor de uitwisseling van de gegevens uit het handelsregister heeft geen consequenties voor de eisen die worden gesteld aan individuele rechtspersonen.

VNO-NCW en MKB-Nederland dringen aan op adequate afspraken met de Raad voor de Jaarverslaggeving, zodat de Raad voor de Jaarverslaggeving zal beoordelen of SBR in voldoende mate geschikt is om een jaarrekening op te stellen volgens de bepalingen van het BW en de door de Raad voor de Jaarverslaggeving opgestelde normen. Zoals in hoofdstuk 2 van deze toelichting is beschreven, zal de Raad voor de Jaarverslaggeving de rol met betrekking tot beoordeling van de Nederlandse taxonomie op zich nemen. De afspraken tussen de overheid en de Raad voor de Jaarverslaggeving worden daartoe bestendig vastgelegd.

II. ARTIKELEN

Artikel I

De Kamer van Koophandel is verplicht ervoor zorg te dragen dat uiteenlopende gegevens en bescheiden langs elektronische weg ontvangen kunnen worden voor inschrijving in het handelsregister, mutaties daarin of deponering (artikel 19 van de Handelsregisterwet 2007 juncto artikel 3 van het Handelsregisterbesluit 2008). Ten aanzien van deponering kan de Kamer van Koophandel zelf bepalen op welke wijze gegevens en bescheiden langs elektronische weg ontvangen kunnen worden. De wet bepaalt momenteel niet dat een onderneming of rechtspersoon verplicht is gebruik te maken van de elektronische weg waarlangs de Kamer van Koophandel bereikbaar is voor het deponeren van bescheiden. De onderneming of rechtspersoon kan ook gebruik maken van de papieren weg of de jaarrekening in een elektronisch formaat via de e-mail naar de Kamer van Koophandel sturen. Het voorgestelde eerste lid van artikel 19a biedt een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur voor groepen rechtspersonen bescheiden aan te wijzen die uitsluitend op een bij die algemene maatregel van bestuur vastgestelde wijze langs elektronische weg kunnen worden aangeleverd. Doordat de te gebruiken elektronische weg aan omschreven (technische) eisen dient te voldoen en er voorts in de loop van de tijd behoefte kan ontstaan om nieuwe bescheiden aan te wijzen, wordt voorgesteld dit op het niveau van algemene maatregel van bestuur te regelen. Bij de aan te wijzen bescheiden wordt in eerste instantie gedoeld op de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens bedoeld in artikel 2:392, eerste lid, van het BW. Wat betreft de te gebruiken elektronische weg wordt gedoeld op SBR en op de online service voor het zelf deponeren van de jaarrekening, waarbij deze laatste mogelijkheid voor kleine rechtspersonen als bedoeld in artikel 2:396, eerste lid, van het BW bestemd is.
Het voorgestelde tweede lid biedt een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur te bepalen vanaf welk boekjaar ondernemingen aangewezen bescheiden via SBR moeten deponeren. Dit waarborgt dat de via SBR te deponeren bescheiden betrekking hebben op hele boekjaren. Het ligt daarbij voor de hand dat als het tijdstip van inwerkingtreding van een besluit valt in een voor een onderneming lopend boekjaar de deponering via SBR aanvangt voor bescheiden die op daarop volgende boekjaar betrekking hebben. Daardoor kunnen ondernemers voor SBR benodigde software gedurende een heel boekjaar gebruiken. Het tweede lid heeft betekenis telkens wanneer bescheiden waarvoor een boekjaar relevant is, worden aangewezen. In de toekomst kunnen namelijk naast de jaarrekening ook andere bescheiden aangewezen worden.
Op grond van het voorgestelde derde lid van artikel 19a dient de Kamer van Koophandel de in de algemene maatregel van bestuur gedefinieerde bescheiden op de daarin voorgeschreven wijze van verzending te kunnen ontvangen. Daaruit volgt ook dat de Kamer gehouden is te voorzien in een online service voor het deponeren van de jaarrekening door kleine rechtspersonen en bijvoorbeeld op Digipoort aangesloten dient te zijn dat

voor SBR wordt gebruikt, zodra die algemene maatregel van bestuur in werking is getreden.
In het vierde lid is bepaald dat de Kamer van Koophandel ondersteunende voorzieningen beschikbaar stelt ten behoeve van het deponeren van bescheiden langs elektronische weg voor zover dit noodzakelijk is in het belang van de op grond van het eerste lid aangewezen bescheiden en rechtspersonen. Soms kan niet van ondernemingen verwacht worden dat zij zonder (tijdelijke) ondersteuning van de Kamer van Koophandel overstappen naar de verplichte deponering langs elektronische weg via SBR. De Kamer van Koophandel zal in dit geval, voor zover en voor zolang noodzakelijk, ondersteunende voorzieningen beschikbaar stellen om deze overgang gemakkelijker te maken, zodat deze ondernemingen aan hun wettelijke openbaarmakingsverplichtingen kunnen blijven voldoen en tijd wordt gegund om de nieuwe werkwijze te implementeren. Deze taak moet beschouwd worden als niet-economische dienst van algemeen belang (NEDAB) omdat deze niet kan worden gescheiden van de wettelijke taak van de Kamer van Koophandel om het handelsregister te houden (artikel 3, eerste lid, Handelsregisterwet 2007). Op deze manier bewerkstelligt de Kamer namelijk dat zij haar registertaak, een taak ter uitvoering van openbaar gezag, naar behoren kan blijven uitoefenen (vgl. rechtsoverweging 41 van het arrest van het HvJ EU 12 juli 2012, C-138/11 (Compass-Datenbank)).
Op grond van dit vierde lid zal de Kamer van Koophandel een tijdelijke online service aanbieden aan middelgrote rechtspersonen, waarmee zij gratis in xbrl-formaat de jaarrekening kunnen opstellen ten behoeve van het deponeren ervan in het handelsregister (zie voor uitgebreide uitleg hierover hoofdstuk 5 van deze toelichting).

Artikel II

De deponering van de jaarrekening bij het handelsregister geschiedt tot nu toe vormvrij. De jaarrekening kan op papier worden gestuurd naar of worden afgegeven bij de Kamer van Koophandel, of in elektronische vorm per e-mail verzonden worden. De Handelsregisterwet 2007 en het Handelsregisterbesluit 2008 zwijgen over de wijze van deponering. Volgens het BW geschiedt de openbaarmaking door «nederlegging van een [...] exemplaar [...] ten kantore van het handelsregister dat wordt gehouden door de Kamer van Koophandel» (artikel 2:394, eerste lid). Deze tekst is niet meer passend wanneer de jaarrekening nog enkel langs elektronische weg via SBR gedeponeerd kan worden. Het neerleggen van een exemplaar ten kantore van het handelsregister roept vooral een associatie op met papieren stukken. Bovendien is in artikel 2:314 van het BW in het kader van stukken die in geval van een fusie ter inzage gelegd moeten worden bij het handelsregister al sprake van: «legt ten kantore van het handelsregister neer of maakt langs elektronische weg bij het handelsregister openbaar». Door dit expliciete onderscheid tussen de papieren en de elektronische weg kan het «neerleggen ten kantore» welbeschouwd niet meer ruim uitgelegd worden als tevens inhoudend het deponeren langs elektronische weg. Daarom is er in dit wetsvoorstel waarin voor bepaalde gevallen enkel nog de elektronische weg open staat, gekozen voor de term «deponeren», die al gebruikelijk is in de Handelsregisterwet 2007 wanneer het gaat om het deponeren van bescheiden en die technologieneutraal is.
Ook in de overige artikelen in het BW waarin sprake is van het neerleggen van een jaarrekening en aanverwante stukken ten kantore van het handelsregister, zal dit worden vervangen door de term «deponeren».

Aan artikel 2:394 is toegevoegd dat, indien van toepassing, de wijze waarop de jaarrekening en aanverwante stukken gedeponeerd moeten worden, kan worden bepaald bij of krachtens de Handelsregisterwet 2007.

In de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 19a van de Handelsregisterwet 2007 kan voor bepaalde rechtspersonen deponering langs elektronische weg worden voorgeschreven. Rechtspersonen voor wie deze deponering nog niet zal zijn voorgeschreven, kunnen de jaarrekening en de overige stukken blijven deponeren zoals men nu gewend is te doen. Indien er voor een bepaalde rechtspersoon geen deponering langs elektronische weg is voorgeschreven, maar deze rechtspersoon kan zijn jaarrekening wel via het beschikbare digitale systeem deponeren, dan kan hij daarvan gebruik maken.

De aldus voorgestelde wijzigingen in Boek 2 van het BW zijn van tweeërlei aard.

1. Ten eerste worden die artikelen zowel in als buiten Titel 9 van Boek 2 gewijzigd die refereren aan het fysiek deponeren van de jaarrekening en de aanverwante stukken (zoals hiervoor omschreven). Het gaat hier om de wijziging van de volgende artikelen:
   a. Artikel 94a, zesde lid, onderdelen d en e: bij de oprichting van een naamloze vennootschap kan de inbreng op aandelen anders dan in geld geschieden en er is dan geen beschrijving van en accountantsverklaring over die inbreng nodig als aan een aantal voorwaarden is voldaan, waarbij de deponering van de jaarrekening een rol speelt (onderdelen d en e). In het vijfde lid van dit artikel is eveneens sprake van het neerleggen van bescheiden ten kantore van de Kamer van Koophandel, maar dit staat los van het deponeren van de jaarrekening, zodat die ongewijzigd wordt gelaten.
   b. Artikel 102, tweede lid: in dit artikel wordt gerefereerd aan de jaarrekening die ten kantore van het handelsregister is neergelegd, in verband met het verkrijgen van een afschrift ervan door houders van aandelen of certificaten aan toonder van een naamloze vennootschap.
   c. Artikel 394, eerste lid: dit is de kernbepaling over de verplichting tot openbaarmaking van de jaarrekening door middel van deponering ervan bij het handelsregister. In dit lid wordt voorgesteld een expliciete verwijzing op te nemen naar de wijze waarop deze deponering moet geschieden indien er voor de rechtspersoon deponering langs elektronische weg bij of krachtens de Handelsregisterwet 2007 is voorgeschreven. De rechtsgrondslag voor deze wijze van deponering wordt in dit wetsvoorstel neergelegd in artikel 19a Handelsregisterwet 2007, en op basis van die rechtsgrondslag zal in het Handelsregisterbesluit 2008 de deponering via SBR worden uitgewerkt. Aan het slot van dit lid is geschrapt dat naast de dag van vaststelling ook de dag van goedkeuring moet zijn vermeld. De goedkeuring van een jaarrekening bestaat sinds de herziening van de structuurregeling in 2004 (Stb. 2004, 370) niet meer en ten onrechte was de goedkeuring nog wel in artikel 394, eerste lid, blijven staan.
   d. Artikel 394, vierde lid: de deponering van het jaarverslag en de overige gegevens van artikel 392 tegelijk met de jaarrekening.
   e. Artikel 408, eerste lid, onderdeel e: in het kader van de vrijstelling van de consolidatie van deelgroepen, moeten de geconsolideerde jaarrekening, het jaarverslag en de accountantsverklaring gedeponeerd worden.
   f. Artikel 449, tweede lid: de termijn waarbinnen bij de rechter een verzoek ingediend kan worden tot het geven van aanwijzingen over de inrichting van de jaarrekening, is gerelateerd aan de deponering van de jaarrekening.
2. Ten tweede worden in Titel 9 van Boek 2 ook andere artikelen gewijzigd waarin nu nog sprake is van het neerleggen van bepaalde bescheiden ten kantore van het handelsregister die enige relatie hebben met de jaarrekening. Hoewel die bescheiden los staan van de

jaarlijkse deponering van de jaarrekening, dienen in lijn met de hierboven opgesomde wijzigingen ook de met de jaarrekening samenhangende incidentele publicatieverplichtingen in Titel 9 technologieneutraal geformuleerd te worden. Het gaat hier om de wijziging van de volgende artikelen, die betrekking hebben op de volgende bescheiden:

a. Artikel 362, zesde lid: de mededeling dat de reeds gedeponeerde jaarrekening in ernstige mate tekortschiet.
b. Artikel 379, vijfde lid: het onderdeel uit de toelichting over de concerngegevens, dat los van de jaarrekening kan worden gedeponeerd.
c. Artikel 394, tweede lid: een rechterlijk vonnis tot vernietiging van een jaarrekening.
d. Artikel 394, vijfde lid: een ontheffing van de plicht tot openbaarmaking van de jaarrekening.
e. Artikel 396, negende lid, onderdeel b: een accountantsverklaring die bevestigt dat een rechtspersoon geen winst beoogt en daarom zijn jaarrekening niet openbaar hoeft te maken.
f. Artikel 403, eerste lid, onderdeel g: de verklaringen die gedeponeerd moeten worden wanneer een tot een groep behorende rechtspersoon zijn eigen jaarrekening niet volgens de voorschriften van Titel 9 hoeft in te richten.
g. Artikel 404, eerste lid, en derde lid, onderdeel b: intrekking van een aansprakelijkstelling van een moeder voor de uit rechtshandelingen van de dochter voortvloeiende schulden in het kader van artikel 403.

De deponering van de jaarrekening is een jaarlijks terugkerende verplichting, waarbij digitalisering via SBR zowel voor de deposant als voor de ontvangende Kamer van Koophandel tot efficiëncyvoordelen leidt. Alle overige verplichtingen in Boek 2 van het BW tot deponering van andere stukken bij het handelsregister, zoals bij oprichting, omzetting, fusie, splitsing, en bij de uitoefening van bepaalde aandeelhoudersrechten (zoals in artikel 96a, zevende lid) worden buiten het bestek van dit wetsvoorstel gelaten. De deponering van die stukken in SBR is nog niet relevant. Wel zal het mogelijk zijn om de jaarrekening die in SBR is ingediend in het kader van de verplichting tot openbaarmaking als bedoeld in artikel 394, ook in SBR in te dienen in het kader van terinzagelegging ten behoeve van een omzetting, fusie of splitsing.

Artikel III

In de Wet op de formeel buitenlandse rechtspersonen is in artikel 5, tweede lid, de openbaarmaking geregeld van de jaarrekening en aanverwante stukken door formeel buitenlandse vennootschappen als bedoeld in die wet. Ook hier wordt voorgesteld de terminologie over de «nederlegging ten kantore van het handelsregister» in lijn met artikel 2:394 te wijzigen in het «deponeren» bij het handelsregister.

Artikel IV

In het wetsvoorstel tot implementatie van de EU-jaarrekeningrichtlijn 2013/34/EU wordt de term jaarverslag vervangen door bestuursverslag. Die term wordt ook gebruikt in het door dit wetsvoorstel te wijzigen artikel 2:394, vierde lid, van het BW. Daarom is in artikel IV een samen-

loopbepaling opgenomen om deze terminologie aan te passen in het geval dit wetsvoorstel later in werking treedt dan het implementatiewetsvoorstel.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp